

31. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 1. razred gimnazije

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

p
e
č
a
t

š
k
o
l

Mjesto i nadnevak:

Zadatke rješavaj prema uputi ispred svake skupine zadataka. Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, nepotpuni odgovori, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

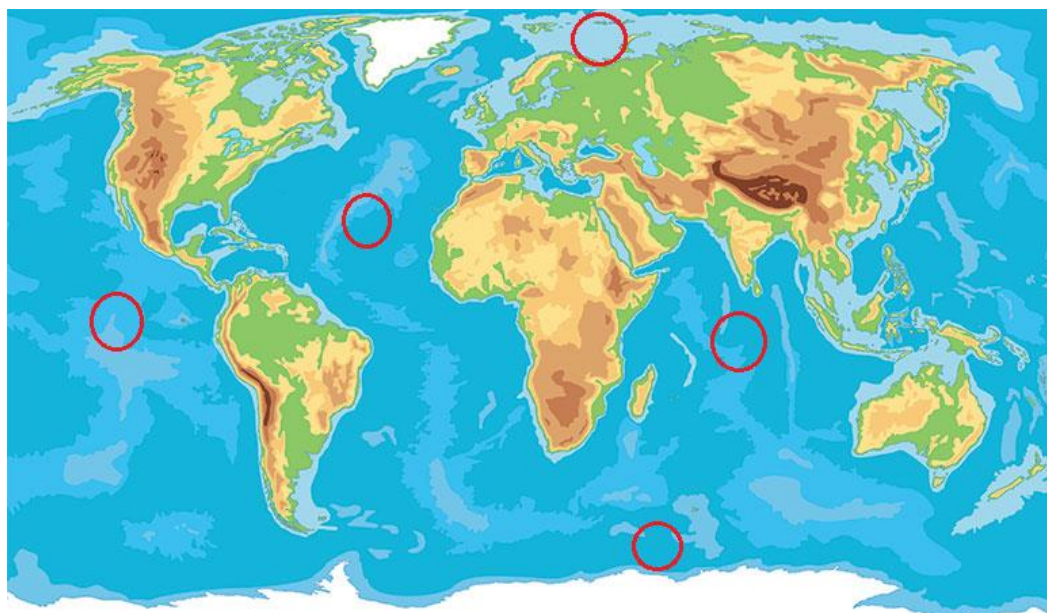
U PRVOME ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. JEDAN SE POJAM IZ DESNOGA STUPCA NE MOŽE POVEZATI.

- 2** 1. Poveži ime oceana s dijelom u kojemu je izmjerena najveća dubina tog oceana.

_____ Arktički ocean	a) Barentsova brazda
_____ Atlantski ocean	b) Južnosendvička brazda
_____ Indijski ocean	c) Marijanska brazda
_____ Južni ocean	d) Portorikanska brazda
	e) Sundska (Javanska) brazda

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 2** 2. Na priloženoj karti upiši **X** u kružić kojim je označen najdublji ocean, a **O** u kružić površinom najmanjega oceana.

- 1** 3. Koji prolaz čini granicu zapadnoga i istočnoga dijela Sredozemnog mora?

- a) Bospor
- b) Mesinski prolaz
- c) Otrantska vrata
- d) Sicilski prolaz

- 1** 4. U deset kilograma morske vode Jadranskoga mora prosječno je otopljeno _____ dekagrama soli.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

2

5. Na fotografiji je prikazana hrvatska solana koja potječe iz 14. stoljeća. Solana se nalazi u županiji čije je ime _____, u gradu čije je ime _____.

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH DVAJU ZADATAKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2

6. Koje su od navedenih tvrdnja o moru točne?

- a) More je plave boje ponajprije zato što odražava boju neba.
- b) Najveću prozirnost imaju polarna mora.
- c) Mora tamnoplave, zelenoplave ili sive boje karakteristična su za polarne krajeve.
- d) Prozirnost mora mjeri se Secchijevim diskom.
- e) Najslanija su mora oko ekvatora.

2

7. Koje su od navedenih tvrdnja o geološkoj prošlosti točne?

- a) Eone dijelimo na periode.
- b) Najstariji fosil potječe iz arhaika.
- c) Južna i Sjeverna Amerika spajaju se u neogenu.
- d) U siluru na kopnu prevladavaju golosjemenjače.
- e) Prva ledena doba pojavljuju se u mezozoiku.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

3

8. Broj koji se nalazi uz opis mora upiši u kružić kojim je to more označeno na karti.

1 Ime je dobilo po sedimentu (lesu) koji u njega donosi rijeka s prostora nekadašnje prve civilizacije.

2 Najčešće je modrozeleno boje, no katkad poprima crvenkastu boju zbog cvjetanja alge po čemu je more dobilo ime.

3 Čini samo 2,8 % površine Atlantskog oceana, a ostatak je nekadašnjega oceana Tetis.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

1

9. Istraživač prikazan na slici mjeri _____.

1

10. Najveća je izmjerena vrijednost toga svojstva mora na Zemlji u moru čije je ime _____.

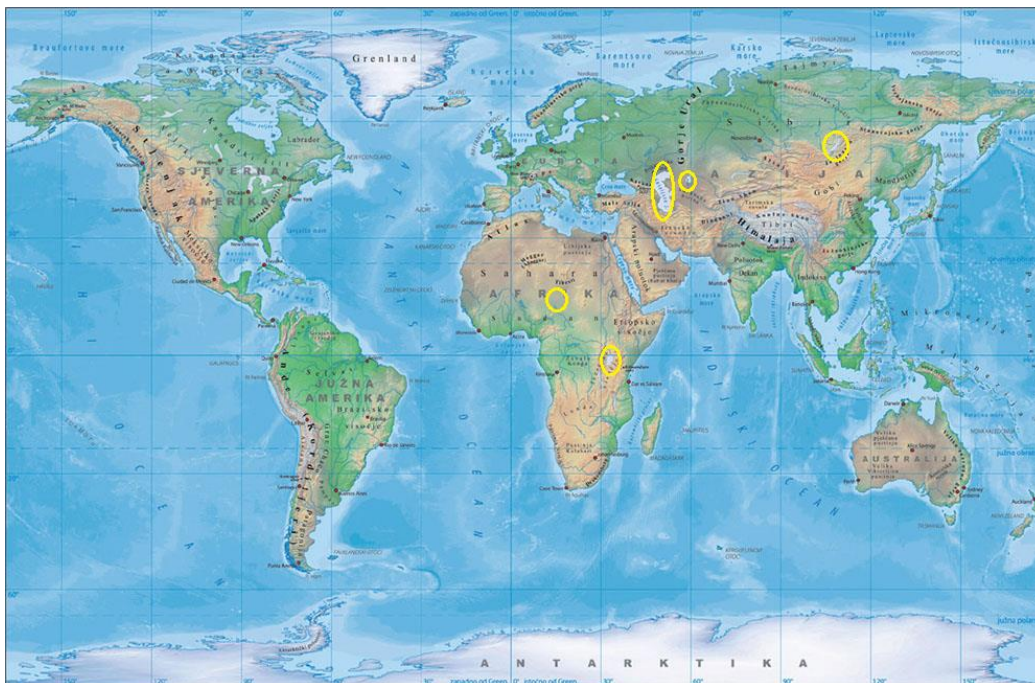
3

11. Ponudene značajke razvrstaj u tablicu upisom pripadajućega slova u odgovarajuće polje.

A pospješuju anticiklonalnu aktivnost	B prenose vodu više temperature od mora u koje utječu	C povoljno utječu na bogatstvo života u moru
D nepovoljno utječu na bogatstvo života u moru	E pospješuju ciklonalnu aktivnost	F prenose vodu niže temperature od mora u koje utječu

Tople morske struje	Hladne morske struje

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

3

12. Upiši na kartu broj 1 **ispod** kruga kojim je označeno jezero koje gubi dio vode evaporacijom u Kara-Bogaz-Golu i broj 2 **iznad** kruga kojim je označeno jezero koje se od 1960. smanjilo za 90 %.

U krug kojim je označeno jezero koje je depresija upiši znak **X**.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU ODGOVORE UPIŠI NA CRTE.

3

13. Na svaku crtu iza imena umjetnoga jezera upiši ime rijeke na kojoj se jezero nalazi.

jezero Dubrava _____

Naserovo jezero _____

Perućko jezero _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

14. Koja je od navedenih hidroelektrana reverzibilna?

- a) Lešće kod Karlovca
- b) Varaždin kod Varaždina
- c) Velebit kod Obrovca
- d) Zakućac kod Omiša

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

Na karti je prikazano područje Republike Hrvatske koje je 2014. pretrpjelo veliku štetu izazvanu prirodnom nepogodom.

1

15. Koji je naziv prirodne nepogode zbog koje je stanovništvo Rajeve Sela i Račinovaca te dijela sela Gunja bilo evakuirano?

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

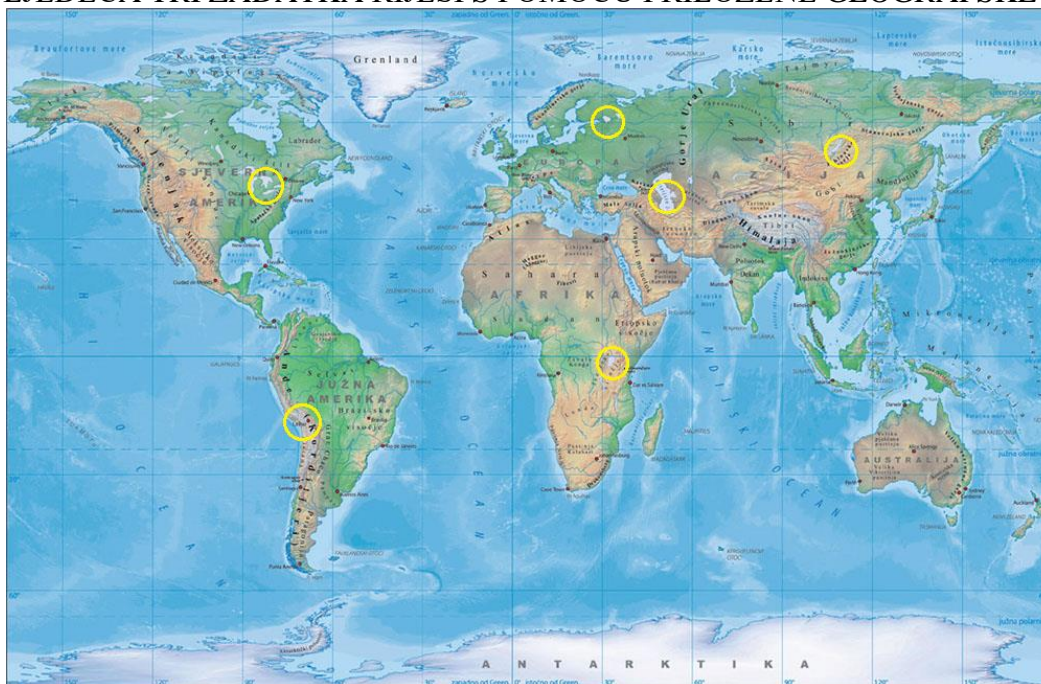
Priložena fotografija snimljena je u Indiji.

- 1** 16. Obilne kiše koje često izazivaju prizore prikazane na fotografiji posljedica su pojave čiji je puni naziv _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU DOPUNI REČENICU.

- 1** 17. Ime je polja koje čini retenciju za obranu Zagreba od mogućih poplava
_____.

SLJEDEĆA TRI ZADATAKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 3** 18. U kružice na karti upiši broj pripadajućega opisa jezera.

1 najdublje i vodom najbogatije jezero na Zemlji

2 najveće slatkovodno jezero u Europi

3 najviše plovno jezero na Zemlji

1 19. Upiši znak **X** u kružić uz jezera koja s rijekom St. Lawrence čine važan plovni put.

1 20. Upiši znak **O** u kružić uz najveće slano jezero na Zemlji.

3 21. Navedena jezera razvrstaj u priloženu tablicu

Lokvarsko jezero	Prokljansko jezero	Modro jezero
Butoniga	Sabljaci	Vransko jezero

PRIRODNA JEZERA	UMJETNA JEZERA

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

Na fotografiji je prikazano plodno područje u zaleđu Zadra.

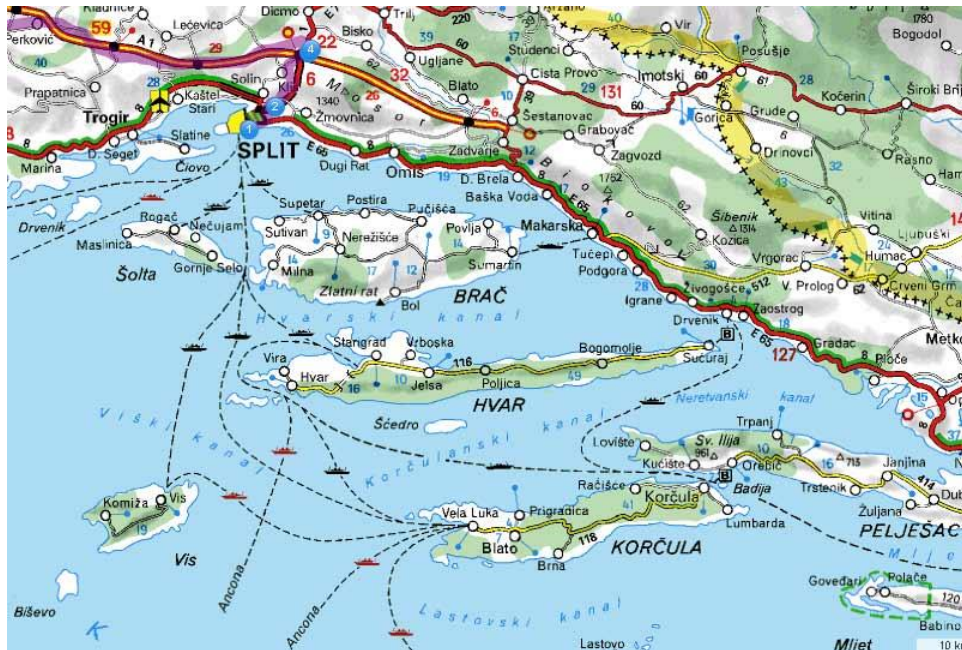
1 22. Koje je ime toga kraja (mikroregije)? _____

1 23. Koji je naziv geoloških naslaga u tome kraju na kojima je nastalo plodno tlo?

U SLJEDEĆEMU ZADATKU ODGOVOR UPIŠI NA CRTU.

1 24. Uz koje su važne paralele uglavnom smještene pustinje na Zemlji?

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

2. 25. Koji su otoci viškoga arhipelaga građeni od magmatskih stijena?

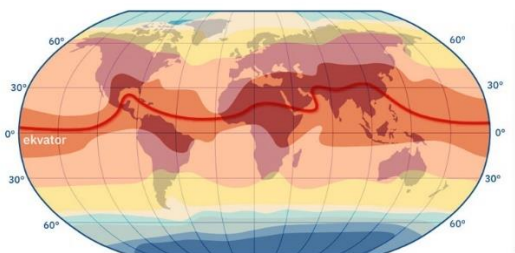
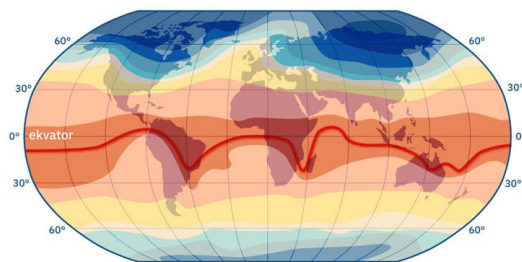
_____ i _____

3. 26. Geopark Viški arhipelag dio je _____ svjetske mreže geoparkova. Geopark Viški arhipelag osnovan je _____ godine. Među otocima koji su uključeni u područje geoparka nalazi se i otok čije je ime _____, a poznat je po Modroj špilji.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.

Na kartama je prikazana geografska raspodjela prosječnih temperatura zraka na Zemlji.

2. 27. Na crte ispod karata upiši mjesec za koji je veličina prikazana.

2. 28. Crvena linija na slikama povezuje mjesta _____ i nazivamo je _____.

_____.